

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418200827
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8418200827.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX N., zast. opatrovníčkou M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, za účasti osobitného subjektu: Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného: JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Jazerná 19, Nové Zámky, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 593,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

III. Osobitný subjekt má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo 11.04.2018 sa žalobca na žalovanej domáhal zaplatenia istiny vo výške uvedenej v záhlaví tohto rozhodnutia s príslušenstvom a náhrady trov konania. Dôvodom bolo bezdôvodné obohatenie na podklade porušenia zmluvných povinností zo Zmluvy o úvere č. 1479586374 zo 13.03.2014 žalovanou, ktorá bola v čase uzavretia zmluvy rozhodnutím súdu pozbavená spôsobilosti na právne úkony.

2. Na 07.08.2020 o 11.30 hod súd vytýčil vo veci pojednávanie. Žalobca bol naň riadne a včas predvolaný. Na pojednávanie sa neustanovil. Neprítomnosť neospravedlnil.

3. Osobitný subjekt, ktorý v konaní vystupuje na strane žalovanej i jej opatrovníčka sa na pojednávanie ustanovili, navrhli rozsudkom pre zmeškanie žalobcu podľa ust. § 278 C. s. p. žalobu zamietnuť.

4. Žalobca bol poučený o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti súdu rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

5. Žalobca neuviedol žiaden dôvod neúčasti na pojednávaní. Preto nebolo možné akceptovať jeho neprítomnosť. Súd tak v danom prípade musel konštatovať, že žalobca neúčast' pre vážne okolnosti neospravedlnil. V tejto súvislosti súd odkazujúc na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vyššej inštancie poznamenáva, že nie je jeho povinnosťou akceptovať každé ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, a preto ak sa riadne predvolaná strana neustanoví na úkon súdu, hoci by neúčast' aj ospravedlnila, avšak súd neuznal dôvod neúčasti za dôležitý, vec sa prejedná v neprítomnosti sporovej strany.

6. V nadväznosti na pasivitu žalobcu nebolo povinnosťou súdu postupovať podľa ust. §183 ods. 4 C. s. p., keďže jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípadoch, ak strana sporu požiada o odročenie pojednávania a súd zistí, že ňou uvedený dôvod na takýto procesný postup nie je dôležitý. Je preto potrebné dôsledne rozlišovať medzi skúmaním naplnenia podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 278 písm. a) a b) C. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> s. p. a skúmaním dôvodnosti procesného návrhu strany sporu na odročenie pojednávania podľa § 183 C. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> s. p., pričom žiadna analógia legis § 183 ods. 4 C <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> s. p. vo vzťahu k § 278 písm. b) C. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> s. p. do úvahy neprichádza (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.02.2019 spis. zn. 7Co 17/2019).

7. Pojednávanie je inštitútom procesného práva, ktorý slúži na vymedzenie predmetu konania. Inými slovami, aby súd v súčinnosti so stranami vyjasnil o čom má konať, ktoré skutočnosti považuje za sporné a ktoré za nesporné a v neposlednom rade k tomu, aby strany sporu viedol k zmierlivému vyriešeniu sporu, čo je jeho základnou povinnosťou podľa Článku 7 Základných princípov C. s. p.

8. Vo všeobecnej rovine súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia ako následok procesnej pasivity žalobcu v civilnom sporovom konaní. Procesná pasivita žalobcu sa prejavuje tým, že si neplní povinnosti strany konania tak, aby konanie mohlo byť rýchlo a efektívne skončené. Pripomína sa zásada, že práva patria bdelym, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie sa na ochranu svojich práv a vyžaduje, aby aj strana v konaní sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozeniu a poškodzovaniu. Predpokladá sa pritom, že strana musí využiť prostriedky, ktoré jej poskytuje zákon a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jej práv. Bola to pritom práve nečinnosť žalobcu, ktorý sa bez riadneho, hoci včasného uvedenia dôvodu neustanovil na pojednávanie nariadené vo veci súdom prvej inštancie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol v predvolaní výslovne poučený o možnom následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Ak potom za danej situácie osobitný subjekt prostredníctvom svojho právneho zástupcu i žalovaná prostredníctvom svojej súdom ustanovenej opatrovníčky na pojednávaní navrhli rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, bolo povinnosťou súdu rozhodnúť podľa ust. §278 C. s. p. (pozri Stručný komentár, Civilný sporový poriadok - Jaroslav Krajčo, Eurounion, 2018, str. 353, Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Co 39/2018 z 28.03.2019, Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 233/2019 zo 04.06.2019) tak, že žalobu zamietol. Žalobca totiž nerešpektoval povinnosti uložené súdom prvej inštancie podľa Článku 10 Základných princípov civilného sporového konania a tomu zodpovedala forma a výsledok konania. (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.02.2019 spis. zn. 7Co 17/2019).

9. Na tomto mieste sa dopĺňa, že skutočnosť, že žalobca bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. §278 Civilného sporového poriadku rozhodujúca (obdobne pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo 87/2018 z 22.11.2018, obdobne Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 14Cob 152/2019 z 05.12.2019).

10. Je zrejmé, že sa žalobca na pojednávanie neustanovil z dôvodu nenavyšovania jeho nákladov. V tejto súvislosti súd z opatrnosti odkazuje na právny názor vyslovený v Uznesení Krajského súdu v Nitre č. k.: 9Co/388/2017-97 z 26.4.2018 a v Uzneseniach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co 136/2019-105 z 21.05.2020, sp. zn. 16Co 23/2019-80 z 27.02.2020, sp. zn. 3Cob 66/2019-178 z 12.05.2020 i sp. zn. 4Cob 45/2019-126 z 21.05.2020, podľa ktorých hospodárnosť konania nemožno považovať za vážnu okolnosť, pre ktorú by sa žalobca objektívne nemohol ustanoviť na pojednávanie.

11. Nie je totiž ospravedliteľným dôvodom neúčasti na pojednávaní presvedčenie sporovej strany (jej zástupcu), že v prejednávanej spore by jej účasť viedla k nehospodárnosti konania, (obd. Rozsudok NS ČR z 31.05.2012, spis. zn. 29 Cdo 1940/2011). Uvedené platí o to viac, keď žalobca (jeho zástupca) presvedčivo nezdôvodnil, v čom konkrétne by mala spočívať nehospodárnosť konania v prípade jeho účasti na pojednávaní.

12. Súd tak v danom prípade musel konštatovať, že žalobca neúčasť z vážnych dôvodov neospravedlnil. V tejto súvislosti sa, odkazujúc na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vyššej inštancie poznamenáva, že nie je jeho povinnosťou akceptovať každé ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní.

13. Za vážnu okolnosť objektívne brániacu účasti žalobcu na pojednávaní nemožno považovať ani dôvod spočívajúci v pracovnej zaneprázdnenosti sporovej strany (pozri Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 21.01.2019 č. k. 7Co 180/2018-92).

14. Nad rámec odôvodnenia rozsudku pre zmeškanie žalobcu súd uvádza nasledovné.

Žalobca v žalobe tvrdil, že 13.03.2014 bola medzi jeho právnym predchodcom - Poštovou bankou, a. s. a žalovanou uzavretá zmluva o úvere č. 1479586374, jej predmetom boli peňažné prostriedky vo výške 1.000 eur.

Aktívnu vecnú legitímáciu žalobca odvodil od výzvy jeho právneho predchodcu na úhradu dlžnej sumy z 19.12.2014 a od zmluvy o postúpení pohľadávok z 20.12.2018.

Žalobca tvrdil, že žalovaná jeho právnemu predchodcovi zaplatila splátky v celkovej výške 406,04 eur aj to nie riadne a včas, a preto podľa §565 OZ v spojení s §53 ods. 9 OZ vyhlásil 05.01.2015 úver za predčasne splatný.

19.12.2014 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na splatenie dlžnej časti úveru a upozornil ju na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie úveru za predčasne splatný podľa §565 OZ. Doručenie tohto upozornenia - Výzvy na splatenie dlžnej časti úveru do sféry vplyvu žalovanej, ani jej opatrovníčky, nepreukázal.

Samotné doručovanie oznámenia právneho predchodcu žalobcu (Poštovej banky, a. s.) o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru z 05.01.2015 žalovanej prípadne jej opatrovníčke do sféry ich vplyvu žalobca nepreukázal. V tejto súvislosti súdu nepredložil žiaden návrh na dokazovanie.

Právny predchodca žalobcu sa podľa svojho tvrdenia 19.01.2018 dozvedel, že v dôsledku pozbavenia spôsobilosti žalovanej na právne úkony jej vzniklo bezdôvodné obohatenie. Preto žalobou z 11.04.2018 uplatnil nárok na jeho vydanie.

Osobitný subjekt na pojednávaní 07.08.2020 okrem námietky nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vzniesol i námietku premlčania jeho nároku.

Podľa ust. §107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky odo dňa keď k nemu došlo.

K bezdôvodnému obohateniu došlo 13.03.2014, kedy žalovaná v plnej výške úver vyčerpala.

K uplynutiu trojročnej premlčacej doby podľa posledne citovaného zákonného ustanovenia došlo dňom 13.03.2017. Žaloba bola podaná 11.04.2018 po uplynutí premlčacej lehoty. Preto i z tohto dôvodu by jej nebolo možné vyhovieť.

15. Podľa § 278 C. s. p. na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak

a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v prejednávanej veci uzavrel, že žalobca neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil vážnymi okolnosťami, a že boli splnené podmienky pre vynesenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu tak, ako to predpokladá ust. § 278 C. s. p.

17. Podľa § 279 C. s. p. odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

18. Pretože boli splnené zákonné predpoklady, súd podľa ustanovenia § 278 C. s. p. rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol.

19. Podľa § 255 C. s. p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa citovaného ustanovenia, aplikujúc zásadu úspechu v konaní. Keďže žaloba bola zamietnutá, žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná. Žiadne trovy jej však zo spisu nevyplývajú a ani si žiadne neuplatnila. Preto jej nárok na jej náhradu priznaný nebol. Rovnaký úspech možno konštatovať i na strane osobitného subjektu, ktorý v konaní vystupoval na strane žalovanej, a preto mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

21. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prípustné odvolanie výlučne z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. /§ 356 písm. b) CSP/

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 281 ods. 1 CSP ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

Podľa § 281 ods. 2 CSP návrh podľa odseku 1 môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalobcu v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.